

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2847/2541

นาย รัตน์ ปิยะ การุณโจทก์ นาง ทอง สโมสร กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 850, ป.พ.พ. มาตรา 1356

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ ป. ไม่ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินคดีฐานทำให้เสียทรัพย์แก่จำเลยทั้งสอง ก็เนื่องจากจำเลยทั้งสองรับว่าจำเลยทั้งสองจะปลูกสร้างบ้านใหม่ให้คืนสู่สภาพเดิมเพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่ ป. ไม่ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองที่รื้อบ้านพิพาท จึงเป็นการประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทระหว่าง ป. กับจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองจึงมีหน้าที่จะต้องปลูกสร้างบ้านพิพาทขึ้นใหม่ตามข้อตกลงดังกล่าวและเมื่อตามข้อตกลงดังกล่าว ป. ไม่จำเป็นต้องร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านพิพาทขึ้นใหม่ โจทก์ในฐานะทายาทผู้รับสิทธิเรียกร้องดังกล่าวของ ป. ก็ไม่จำเป็นต้องร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านพิพาทกับจำเลยทั้งสองด้วยจำเลยทั้งสองต้องเป็นผู้ออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านดังกล่าวเอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เดิมนายปิ่น ปิยะการุณเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้านเลขที่ 36 นายปิ่นทำพินัยกรรมยกบ้านดังกล่าวให้แก่โจทก์และตั้งโจทก์เป็นผู้จัดการมรดก ระหว่างที่นายปิ่นมีชีวิตอยู่จำเลยทั้งสองร่วมกันรื้อถอนบ้านดังกล่าวบางส่วนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายปิ่น นายปิ่นนำความไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนจำเลยทั้งสองยอมรับว่าได้รื้อถอนบ้านดังกล่าวจริง และจะดำเนินการปลูกสร้างบ้านให้ใหม่ในสภาพเดิม ต่อมาจำเลยทั้งสองได้รื้อบ้านออกทิ้งหลัง หลังจากนั้นนายปิ่นเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองร่วมกันปลูกสร้างบ้านให้ใหม่หลายครั้ง แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉยจนกระทั่งนายปิ่นถึงแก่ความตาย โจทก์ในฐานะทายาทผู้รับพินัยกรรมของนายปิ่นจึงได้รับสิทธิเรียกร้องดังกล่าว และแจ้งให้จำเลยทั้งสองร่วมกันสร้างบ้านพิพาทให้ตามเดิมเป็นเงิน 500,000 บาทแต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันปลูกสร้างบ้านทรงไทยชั้นเดียว ใต้ถุนสูง 3 ห้องนอน ตามแบบแปลนการก่อสร้างและสถานที่ก่อสร้างเอกสารท้ายคำฟ้อง ด้วยวัสดุอุปกรณ์การก่อสร้างของจำเลยทั้งสองให้แก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโดยให้จำเลยทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายจำเลยทั้งสองให้การว่า เดิมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์รวมของนายปิ่นและนางเสาร์ สโมสร ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยานางเสาร์มีบุตรกับสามีคนก่อน 1 คน คือนายสวัสดิ์ สโมสรซึ่งเป็นสามีของจำเลยที่ 1 และเป็นบิดาของจำเลยที่ 2 เมื่อนางเสาร์ถึงแก่ความตาย นายสวัสดิ์ได้รับมรดกบ้านพิพาทส่วนของนางเสาร์ ต่อมาเมื่อนายสวัสดิ์ถึงแก่ความตายกรรมสิทธิ์บ้านพิพาทส่วนของนายสวัสดิ์เป็นมรดกตกให้แก่จำเลยทั้งสองจำเลยทั้งสองได้ตกลงกับนายปิ่นจะซ่อมแซมบ้านพิพาทให้มีสภาพดีขึ้น และจำเลยที่ 2 ได้ดำเนินการถมดินให้สูงขึ้นและเริ่มรื้อถอนส่วนที่ผุพังออกก่อนแล้วรอเอาไม้กระดานที่ตีมาซ่อมแซมเนื่องจากเป็นฤดูฝนน้ำท่วมขังดินยังไม่แน่นและแข็งตัว จึงยังซ่อมแซมไม่ได้ การที่นายปิ่นทำพินัยกรรมยกบ้านพิพาททิ้งหลังให้แก่โจทก์เกินกว่าที่ตนมีกรรมสิทธิ์ พินัยกรรมดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันปลูกสร้างบ้านไม้ทรงไทยชั้นเดียว 1 ห้องนอน ขนาดกว้าง 3 เมตร ยาว 7 เมตร

โครงสร้างบ้านเป็นไม้เนื้อแข็ง หลังคามุงสังกะสีและกระเบื้อง บันไดไม้เนื้อแข็งบนที่ดินสาธารณะ หมู่ที่ 8 ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ด้วยวัสดุอุปกรณ์การก่อสร้างและค่าใช้จ่ายของโจทก์และจำเลยทั้งสองร่วมกัน หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างเองด้วยค่าใช้จ่ายของโจทก์และจำเลยทั้งสองร่วมกัน แล้วให้โจทก์จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้านร่วมกันโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันปลูกสร้างทรงไทยชั้นเดียว 1 ห้องนอน ขนาดกว้าง 3 เมตร ยาว 7 เมตร โครงสร้างบ้านเป็นไม้เนื้อแข็ง หลังคามุงสังกะสีกระเบื้อง บันไดไม้เนื้อแข็งบนที่ดินสาธารณะหมู่ที่ 8 ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ด้วยวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายของจำเลยทั้งสองร่วมกัน หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างเองด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยทั้งสองร่วมกันได้ โจทก์และจำเลยทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้านที่ปลูกสร้างร่วมกันจำเลยทั้งสองฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่านายปันกับนางเสาร์อยู่กินกันฉันสามีภริยา มีทรัพย์สินร่วมกันคือบ้านพิพาทเป็นไม้ทรงไทยชั้นเดียว เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2526 นางเสาร์ถึงแก่ความตาย กรรมสิทธิ์ในบ้านพิพาทส่วนของนางเสาร์ตกได้แก่นายสวัสดิ์ซึ่งเป็นบุตรของนางเสาร์กับสามีเก่า และเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2526 นางเสาร์ถึงแก่ความตาย กรรมสิทธิ์ในบ้านพิพาทส่วนของนางเสาร์ตกได้แก่นายสวัสดิ์ซึ่งเป็นบุตรของนางเสาร์กับสามีเก่า และเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2528 นายสวัสดิ์ถึงแก่ความตาย กรรมสิทธิ์ในบ้านพิพาทของนายสวัสดิ์ตกได้แก่จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นภริยาและบุตรของนายสวัสดิ์ ต่อมาวันที่ 30 สิงหาคม 2537 นายปันทำพินัยกรรมยกบ้านพิพาทให้โจทก์ซึ่งเป็นน้องของนายปันครั้งวันที่ 25 พฤศจิกายน 2537 จำเลยทั้งสองรื้อถอนบ้านพิพาทออกไปบางส่วนต่อมาวันที่ 28 พฤศจิกายน 2537 นายปันไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอบางแพว่าจำเลยทั้งสองรื้อถอนบ้านพิพาทบางส่วน จำเลยทั้งสองซึ่งไปที่สถานีตำรวจด้วยยอมรับว่าได้รื้อถอนจริง และจะก่อสร้างให้ใหม่คืนสู่สภาพเดิม นายปันจึงแจ้งว่ายังไม่ประสงค์จะดำเนินคดีฐานทำให้เสียทรัพย์แก่จำเลยทั้งสอง โดยทั้งสองฝ่ายได้ลงชื่อและพิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นหลักฐาน แต่จำเลยทั้งสองยังไม่ได้ปลูกสร้างบ้านพิพาทให้ใหม่คืนสู่สภาพเดิมตามที่ตกลงกันจนกระทั่งเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2538 นายปันถึงแก่ความตาย โจทก์ในฐานะผู้รับมรดกบ้านพิพาทส่วนของนายปันตามพินัยกรรมเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองปลูกสร้างบ้านพิพาท แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉยปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองมีว่า โจทก์จะต้องออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านพิพาทร่วมกับจำเลยทั้งสองหรือไม่ เห็นว่าการที่ ป.ไม่ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินคดีฐานทำให้เสียทรัพย์แก่จำเลยทั้งสองก็เนื่องจากจำเลยทั้งสองรับว่าจำเลยทั้งสองจะปลูกสร้างบ้านใหม่ให้คืนสู่สภาพเดิม และที่จำเลยทั้งสองรับว่าจะปลูกสร้างบ้านใหม่ให้คืนสู่สภาพเดิมก็เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่ ป.ไม่ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองที่รื้อบ้านพิพาทนั่นเองมีผลเป็นการประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทระหว่าง ป.กับจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองจึงมีหน้าที่จะต้องปลูกสร้างบ้านพิพาทขึ้นใหม่ตามข้อตกลงดังกล่าวเมื่อตามข้อตกลงดังกล่าว ป.ไม่จำเป็นต้องร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านพิพาทขึ้นใหม่ โจทก์ในฐานะทายาทผู้รับสิทธิเรียกร้องดังกล่าวของ ป.ก็ไม่จำเป็นต้องร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านพิพาทกับจำเลยทั้งสองด้วย จำเลยทั้งสองต้องเป็นผู้ออกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างและค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านดังกล่าวเองพิพากษายืน

องค์คณะ

อำนวย เต้พันธ์ · อร่าม หุตางกูร · สุนทร สิริเวชวิจิตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2847/2541>